

I A Cz 1011/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSA Jan Futro

po rozpoznaniu dnia 20 czerwca 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. S.

przeciwko Towarzystwu (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 13 maja 2013 r.

sygn. akt XIII C 355/13

oddala zażalenie.

Jan Futro

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek powoda o zwolnienie od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu wskazał, że powód nie pracuje i otrzymuje obecnie zasiłek chorobowy w kwocie 2000 zł netto miesięcznie. Prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z żoną, która zarabia 1200 zł netto miesięcznie. Małżonkowie mają na utrzymaniu córkę w wieku 3 lat. W dniu 8 marca 2013 r. pozwany wypłacił powodowi 35 000 zł.

Oplata od pozwu wynosi 5416 zł. Suma, którą powodowi wypłacono pozwala na poniesienie przez niego opłaty od pozwu.

Na postanowienie to zażalenie wniósł powód zarzucając mu naruszenie art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i w konsekwencji uznanie, iż powód może ponieść koszty sądowe w niniejszej sprawie bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny oraz naruszenie art. 100 ust. 2, ewentualnie art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez ich niezastosowanie pomimo, iż stan majątkowy powoda oraz jego możliwości zarobkowe nie pozwalają na uiszczenie kosztów sądowych bez uszczerbku dla utrzymania koniecznego powoda i jego rodziny.

W konsekwencji wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zwolnienie powoda w całości od kosztów sądowych, ewentualnie poprzez częściowe zwolnienie powoda od kosztów sądowych, a mianowicie od opłaty sądowej od pozwu.

W uzasadnieniu zażalenia wskazał, że Sąd w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienie skupił się jedynie na dochodach powoda i jego rodziny, całkowicie pomijając wydatki związane z utrzymaniem rodziny. Przedstawiając dochody i wydatki w rodzinie powoda stwierdził, że poza sporem winno być, iż powód obecnie nie ma możliwości

poczynienia jakichkolwiek oszczędności na pokrycie należnej opłaty sądowej od pozwu, której wysokość niemal dwukrotnie przekracza dochód rodziny A. S..

Twierdzi, że zanim przyznano A. S. zasiłek chorobowy rodzina powoda była zmuszona korzystać z pomocy finansowej najbliższej rodziny, zaciągając przy tym liczne zobowiązania finansowe. Jak podniesiono w uzasadnieniu pozwu właśnie na zwrot udzielonych mu pożyczek A. S. przeznaczył otrzymane od pozwanego zadośćuczynienie. Do tej okoliczności Sąd nie ustosunkował się w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2010 r. nr 90 poz.594 ze zm.) zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Przepis ten we wskazanych w nim granicach, kreuje prawo podmiotowe jednostki i tworzy generalną kompetencję sądu powszechnego do zwolnienia uczestnika postępowania cywilnego od kosztów. Zwolnienie z kosztów gwarantuje uzyskanie ochrony sądowej podmiotom gorzej sytuowanym, dla których poniesienie kosztów w całości, a nawet w części, nie jest możliwe bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania.

Jak jednak zasadnie wskazał Sąd Okręgowy generalną zasadą jest odpłatność wymiaru sprawiedliwości. Słusznie też Sąd ten wskazał, że strona zamierzająca wnieść sprawę do sądu powinna liczyć się z koniecznością poniesienia określonych wydatków i na ten cel oszczędzać, ograniczając zaspokajanie bieżących potrzeb. Dopiero wówczas, gdy poczynienie tych oszczędności prowadziłoby do wyraźnego uszczerbku utrzymania koniecznego strony i rodziny, można mówić o istnieniu podstawy do przyznania zwolnienia.

Bezspornym jest, że powód 8 marca 2013 r. a więc niespełna dwa miesiące przed wniesieniem pozwu otrzymał od ubezpieczyciela kwotę 35 195 zł.

Twierdzenia powoda, że kwotę tę wydał na zwrot zaciągniętych pożyczek nie są nawet uprawdopodobnione.

Jak zresztą wynika ze wskazanego wyżej przepisu koszty sądowe wyprzedzają jedynie koszty bieżącego utrzymania koniecznego dla strony i jej rodziny. Nie ma żadnych podstaw do przyjmowania, że inne zobowiązania takie jak np. konieczność zwrotu pożyczki, spłaty kredytów czy innych zobowiązań a nawet opłacenie podatków względnie obowiązkowych składek mają pierwszeństwo przed kosztami sądowymi.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.

Jan Futro